

siječanj-lipanj 2014.

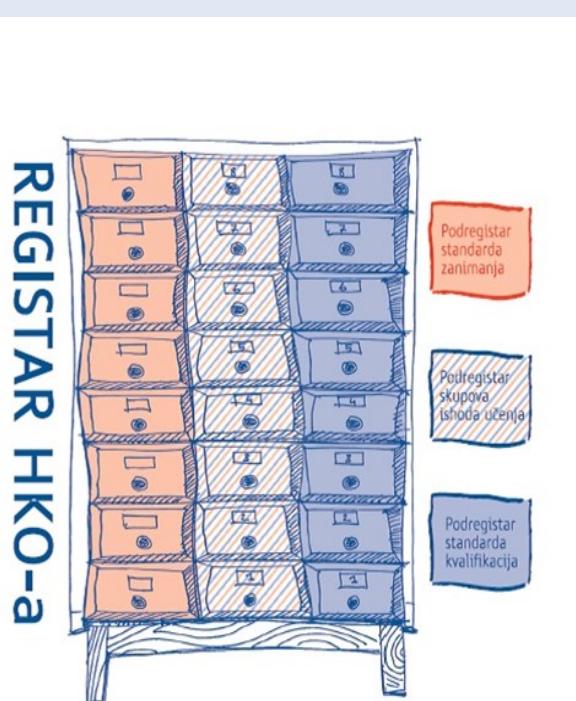
Uprava za visoko obrazovanje

U OVOM IZDANJU

- Objavljen Pravilnik o Registru Hrvatskog kvalifikacijskog okvira
- Hrvatski sabor osnovao Nacionalno vijeće za razvoj ljudskih potencijala
- Vrednovanje neformalnog i informalnog učenja
- Održan Forum struke 2014.
- Dodijeljeno više od 3000 stipendija za 2014. godinu
- Regionalna suradnja u području visokog obrazovanja
- Izrađen standardizirani studijski program za medicinske sestre
- Istraživanje EUROSTUDENT V
- Hrvatska u projektu *Peer Learning Initiative for the Social Dimension*
- HKO predstavljen andragoškoj zajednici
- Pokrenut novi program Europske unije - ERASMUS+
- Istraživanje o priznavanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija

Donesen Pravilnik o Registru Hrvatskog kvalifikacijskog okvira

Pratilnik o Registru Hrvatskog kvalifikacijskog okvira stupio je na snagu 30. svibnja 2014. godine čime su ostvareni preduvjeti za upis kvalifikacija stečenih u Hrvatskoj u Registar Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (HKO). Registar HKO-a je sustav u koji se upisuju i pomoću kojeg se povezuju standardi zanimanja sa standardima kvalifikacija koristeći skupove kompetencija i skupove ishoda učenja. Na temelju standarda kvalifikacija, koji su javno dostupni, predlažu se novi obrazovni programi kojima HKO oznaka potvrđuje kvalitetu i relevantnost. Sektorska vijeća, stručna tijela čiji se sektorski stručnjaci biraju na temelju javnog poziva, vrednovat će prijedloge standarda zanimanja, standarda kvalifikacija, skupa ishoda učenja i preporučiti upis u Registar HKO-a. S ciljem pružanja mogućnosti sudjelovanja u kreiranju obrazovne politike široj zainteresiranoj javnosti, upućujemo vas na [anketu](#) kojom ispitujemo percepciju javnosti o prioritetnim sektorima za Hrvatsku.

Hrvatski sabor imenovao Nacionalno vijeće za razvoj ljudskih potencijala

Hrvatski sabor imenovao je 6. lipnja 2014. godine Nacionalno vijeće za razvoj ljudskih potencijala. Nacionalno vijeće je

središnje strateško tijelo za razvoj i provedbu Hrvatskog kvalifikacijskog okvira, a kao predsjednica imenovana je pomoćnica ministra, prof. dr. sc. Ružica Beljo Lučić. Članove Nacionalnog vijeća čine predstavnici institucija u području obrazovanja, poduzetništva, rada te gospodarskoga i regionalnog razvoja. Nacionalno vijeće pratit će

provedbu HKO-a i predlagati mjere za njegov razvoj. Nacionalno vijeće zaduženo je i za vrednovanje i procjenu politika obrazovanja, zapošljavanja, cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja i regionalnog razvoja s ciljem jačanja konkurentnosti Republike Hrvatske.

Vrednovanje neformalnog i informalnog učenja

Započela je provedba projekta o priznavanju neformalnog i informalnog učenja. Projekt Konkurentno hrvatsko visoko obrazovanje za bolju zapošljivost provodi Agencija za znanost i visoko obrazovanje u suradnji sa Sveučilištem u Splitu i Visokom školom za primijenjeno računarstvo Algebra iz Zagreba u okviru natječaja za dodjelu bespovratnih sredstava *Daljnji razvoj i provedba Hrvatskog kvalifikacijskog okvira*.

Provedba projekta započela je 19. kolovoza 2013. godine, a trajat će 18 mjeseci. U sklopu projekta organizirana je dvodnevna radionica na temu pripreme analize najboljih praksi i razvoj nacionalnog modela priznavanja i vrednovanja prethodnog učenja u sklopu Hrvatskog kvalifikacijskog okvira. Radionica je organizirana u svrhu razmjene mišljenja i iskustava između različitih dionika iz sustava obrazovanja i sustava povezanih s tržištem rada u Republici Hrvatskoj. Tijekom travnja 2014. godine, u sklopu istog projekta, organiziran je studijski posjet Škotskoj radi uvida u postojeću praksu tamošnjeg vrednovanja i priznavanja svih oblika učenja, a posebno neformalnog i informalnog.

Osim potpore razvoju nacionalnog modela priznavanja i vrednovanja prethodnog učenja u Hrvatskoj, cilj je projekta dati doprinos provedbi Hrvatskog kvalifikacijskog okvira i reformi visokog obrazovanja u Hrvatskoj, kako bi se potaknuo razvoj novih poslova i omogućila fleksibilnost radne snage. Ovaj projekt pridonijet će razvoju Hrvatskog kvalifikacijskog okvira, čime se uređuje sustav kvalifikacija, njihova transparentnost, kvaliteta i relevantnost.

Studijski posjet Škotskoj u sklopu projekta *Konkurentno hrvatsko visoko obrazovanje za bolju zapošljivost*.

Početkom 2014. godine osnovana je Radna skupina za izradu Pravilnika o vrednovanju i priznavanju neformalnog i informalnog učenja. Donošenjem tog pravilnika bit će zaključena uspostava zakonodavnog okvira za primjenu Hrvatskog kvalifikacijskog okvira. Pravilnik će propisati na koji će se način provoditi vrednovanje i priznavanje kompetencija stečenih neformalnim i informalnim putem za one skupove ishoda učenja koji će se nalaziti u Registru Hrvatskog kvalifikacijskog okvira.

Održan Forum struke 2014.

Pomoćnica ministra, prof. dr. sc. Ružica Bećirović Lučić sudjelovala je na otvaranju Foruma struke koji se održao od 11. do 13. travnja 2014. godine u Zagrebu u organizaciji Vijeća studenata veleučilišta i visokih škola.

Forum struke značajna je studentska manifestacija koju organizira Vijeće studenata veleučilišta i visokih učilišta u Hrvatskoj. Cilj je ove manifestacije pokazati visoku vrijednost i kvalitetu stručnih studija u Hrvatskoj, osvijestiti cjelokupnu javnost o važnosti stručnih studija i povezati stručno visoko obrazovanje s gospodarstvom što je ključ kvalitetne gospodarske aktivnosti. Na okruglom stolu održanom u okviru Foruma na temu zapošljivosti mladih, predstavljene su strukturne i reformske mjere koje MZOS provodi u području obrazovanja s ciljem povećanja konkurentnosti mladih, uspostava Hrvatskog kvalifikacijskog okvira i osnaživanje sustava osiguravanja kvalitete. Pomoćnica ministra dodatno je naglasila mogućnosti korištenja sredstava Europskog Socijalnog Fonda i Garancije za mlade namijenjene boljem pristupu mladih na tržište rada. U sklopu Foruma struke održani su smotra veleučilišta i visokih škola, sajam poslova, karijera i prakse te razne prigodne edukacije.

Dodijeljeno više od 3000 stipendija za 2014. godinu

Ukupno je u državnome proračunu za isplatu državnih stipendija za 2014. godinu osigurano više od 61 milijun kuna, gotovo 20 milijuna kuna više nego prošle godine.

Velik je uspjeh u teškim gospodarskim uvjetima osigurati ovako značajno povećanje i broja i iznosa stipendija. Do toga ne bi došlo da u suradnji sa studentima nije dogovoren novi model studentske prehrane koji se počeo primjenjivati od listopada

U 2014. godini dodijeljeno je više od 3000 2013. godine. Ministarstvo je tada obećalo kako će novih stipendija, od čega više od 2950 se novac koji se uštedi učinkovitijim upravljanjem studentima slabijega socijalno- ekonomskog statusa, što je gotovo dvostruko više tu novih studentskih stipendija. Rezultati ovog natječnega u 2013. godini. Na Natječaj za dodjelu državnih stipendija redovitim studentima visokih učilišta u

Republici Hrvatskoj za 2014. godinu pristiglo je 5662 prijava, a od ove godine studenti su se prvi put prijavljivali putem Interneta.

Uz to je dodijeljen veći broj stipendija, povećan je i njihov mjesečni iznos pa umjesto od 500 do 800 kuna svi novi korisnici studentskih stipendija primaju stipendiju u mjesečnom iznosu od 1200 kuna. Ove godine u tu svrhu osigurano je 31,5 milijuna kuna.

U 2013. godini dodijeljeno je 1550 stipendija za studente iz kategorije studenata slabijega socijalno-ekonomskog statusa, a za njihove stipendije izdvajalo se ukupno 13 milijuna kuna. Uz novo dodijeljene stipendije Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta nastavit će isplaćivati stipendije za još 2129 studenata koji su pravo na stipendiju ostvarili na ranijim natječajima.

Ministarstvo je obećalo kako će se novac koji se uštedi učinkovitijim upravljanjem sustavom studentske prehrane prenamijeniti za isplatu novih studentskih stipendija. Rezultati ovog natječaja jasan su pokazatelj da je to obećanje i ispunjeno.

Regionalna suradnja na području obrazovanja

Regionalna obrazovna suradnja provodi se u okviru *Obrazovno reformske inicijative za jugoistočnu Europu* (engl. Education Reform Initiative of South Eastern Europe - ERI SEE) u kojoj sudjeluju **Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Hrvatska, Makedonija, Moldova i Srbija**. Ulogu savjetodavnog tijela ima Austrija, dok su Bugarska, Kosovo i Rumunjska zemlje promatrači. Ciljevi ERI SEE-a su: potpora provedbi nacionalnih reformi, posebno onih u vezi s bolonjskim i kopenhaškim procesom, odnosno, stvaranje platforme za zajednički rad obrazovnih stručnjaka. Ministri znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske i Republike Srbije te ostalih članica ERI SEE-a potpisali su u rujnu 2013. godine sporazum o sjedištu Tajništva ERI SEE-a u Beogradu, s ciljem bolje regionalne suradnje u području znanosti i obrazovanja. Taj sporazum predstavlja pravni temelj za registraciju ERI SEE-a kao međunarodne organizacije.

U okviru Programa rada ERI SEE-a za 2014. godinu Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta koordinator je aktivnosti koje se odnose na uklanjanje prepreka u priznavanju obrazovnih kvalifikacija koristeći nacionalne kvalifikacijske okvire i vanjsko osiguravanje kvalitete obrazovanja. Velik iskorak u međunarodnoj važnosti ERI SEE inicijative je njena uloga u okviru provedbe Strategije jugoistočne Europe 2020. Radi se o regionalnoj inicijativi za rast i povećanje konkurentnosti u okviru strategije Europske unije Europa 2020, koju su usvojili ministri gospodarstva u studenom 2013. godine, a ERI SEE-u je povjerena uloga koordinatora aktivnosti Strategije iz područja obrazovanja.

Pokrenuta je Regionalna skupina koja se bavi priznavanjem obrazovnih kvalifikacija i djeluje u okviru bolonjskog procesa. Radnu skupinu čine predstavnici ministarstava obrazovanja iz regije i predstavnici nacionalnih ureda za priznavanje inozemnih kvalifikacija ([ENIC/NARIC - European Network of National Information Centres / National Academic Recognition Information Centres](#)). Rad Regionalne skupine koordiniraju ministarstva obrazovanja Slovenije i Hrvatske.

Cilj je posredovanje u približavanju regije europskoj politici priznavanja inozemnih kvalifikacija i uklanjanje prepreka u njihovom međusobnom priznavanju.

Izrađen standardizirani studijski program za medicinske sestre

Nakon što je Agencija za znanost i visoko obrazovanje početkom 2013. godine provela tematsko vrednovanje studijskih programa za regulirane profesije u području zdravstva, međunarodni recenzenti ukazali su na potrebu da se studijski programi dodatno usklade s odredbama Direktive 2005/36/EC Europskog parlamenta i Vijeća o priznavanju stručnih kvalifikacija u reguliranim profesijama.

S obzirom na interes javnosti za zanimanje medicinske sestre i rezultate tematskog vrednovanja, Uprava za visoko obrazovanje pozvala je sva visoka učilišta koja izvode studijske programe sestrinstva da ih usklade s odredbama Direktive. Predstavnici visokih učilišta na kojima se izvode studiji sestrinstva predložili su pripremu zajedničkog obveznog standardiziranog dijela preddiplomskog studijskog programa sestrinstva (engl. *core curriculum*) s kojim bi sva visoka učilišta uskladila svoje studije. Temeljem prijedloga visokih učilišta ministar je imenovao Radnu skupinu koja je do kraja 2013. godine pripremila *core curriculum* studija sestrinstva na preddiplomskoj razini pazeći da su u potpunosti ispunjene sve odredbe Direktive koje se odnose na obrazovanje medicinskih sestara. Rad na pripremi *core curriculuma* uključio je širi krug zainteresiranih dionika (koji su prepoznali važnost unapređenja obrazovanja za medicinske sestre i usuglasili se kako će usklađivanje studijskih

Temeljem dogovorenog *core curriculuma* sva su visoka učilišta početkom 2014. godine izmijenila svoje studijske programe sestrinstva na preddiplomskoj razini s ciljem da njihovo izvođenje započne u akademskoj godini 2014./2015. Pri tome su visoka učilišta iskazala svoju posvećenost zajedničkom dogovoru i odgovornost prema profesiji koju obrazuju. Ovakav dogovor i suradnja svih visokih učilišta, koja izvode studijski program sestrinstva, jedinstveni je primjer u Republici Hrvatskoj.

Rad na pripremi *core curriculuma* uključio je širi krug zainteresiranih dionika (koji su prepoznali važnost unapređenja obrazovanja za medicinske sestre i usuglasili se kako će usklađivanje studijskih programa sestrinstva pridonijeti kvalitetnijem obrazovanju medicinskih

Istraživanje EUROSTUDENT V

Nakon uspješno provedenoga istraživanja EUROSTUDENT IV u lipnju 2010. godine, na temelju kojeg su objavljene brojne publikacije o socijalnoj dimenziji studiranja i socioekonomskom profilu hrvatskih studenata (uključujući i komparativnu analizu u 25 europskih zemalja), u lipnju ove godine provedena je nova faza istraživanja – EUROSTUDENT V. Svrha istraživanja je putem standardiziranog upitnika prikupiti podatke o načinu ulaska studenata prve i druge razine bolonjskih studija u visoko obrazovanje, troškovima studija, sustavu studentskih potpora, socioekonomskom statusu studenata, stupnju obrazovanja njihovih roditelja, planovima i očekivanjima vezanima uz studij i nastavak obrazovanja, studiranju u inozemstvu, znanju stranih jezika, preprekama vezanim uz tijek i/ili nastavak studija, radnom iskustvu i sl., vezani uz mnogobrojne aspekte studentskoga života i akademske karijere. Prikupljanje podataka i ispunjavanje ankete provedeno je internetskim putem, pri čemu su studenti anketnom upitniku pristupali putem mrežne stranice www.eurostudent.hr.

Informatičku potporu istraživanju pružaju SRCE i Nacionalna EURYDICE jedinica, dok će obradu rezultata istraživanja i izradu nacionalnih izvješća zajednički koordinirati IPSOS PULS, Institut za razvoj obrazovanja i Uprava za visoko obrazovanje MZOS-a. Cjelokupni projekt EUROSTUDENT V, u ovoj fazi, provodi se u 27 europskih država, a središnju koordinaciju provodi *Das Deutsche Zentrum für Hochschul- und Wissenschaftsforschung* (DZHW), njemački institut specijaliziran za istraživanja u području visokog obrazovanja.

Hrvatska u projektu *Peer Learning Initiative for the Social Dimension*

UBeču je 2. i 3. travnja 2014. godine održana Konferencija PL4SD (*Peer Learning Initiative for the Social Dimension*) o socijalnoj dimenziji u Europskom prostoru visokog obrazovanja.

Na konferenciji su razmijenjena iskustva Hrvatske te primjeri učenja iz dobre prakse drugih zemalja o mogućnostima poboljšanja socijalne dimenzije u Europskom prostoru visokog obrazovanja.

Predstavljene su mjere i primjeri dobre prakse u pristupu visokom obrazovanju za podzastupljene skupine studenata, u načinima poboljšanja statusa studenata s invaliditetom, oblicima savjetovanja perspektivnih studenata i u razvoju nacionalnih akcijskih planova za socijalnu dimenziju.

Na konferenciji je održana i panel rasprava između predstavnika Armenije, Hrvatske i Litve, koje su u sklopu projekta PL4SD izabrane kao zemlje o čijim će socijalnim dimenzijama biti napisano izvješće. U razdoblju od 29. rujna do 3. listopada 2014. godine međunarodni stručnjaci će doći u petodnevni posjet Hrvatskoj kako bi proučili trenutačnu situaciju i mjere koje su poduzete za poboljšanje socijalne dimenzije visokog obrazovanja. Informacije o održanoj konferenciji dostupne su na mrežnim stranicama [projekta](#).

HKO predstavljen andragoškoj zajednici

Predstavnici Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta i Ministarstva rada i mirovinskoga sustava sudjelovali su na 36. Andragoškoj konferenciji, koja se održala u Hotelu Terme Jezerčica u Donjoj Stubici, od 27. do 29. ožujka 2014. godine gdje su predstavili mogućnost primjene Hrvatskog kvalifikacijskog okvira kao priliku za razvoj i unapređenje programa obrazovanja odraslih.

Imajući na umu kako je poboljšanje obrazovne strukture stanovništva na svim razinama jedan od preduvjeta povećanja rasta i konkurentnosti, Ministarstvo je ukazalo na činjenicu kako se Zakonom o HKO-u promovira partnerstvo s dionicima te postupak usklađivanja obrazovne ponude s tržišnom potražnjom.

Upravo su ustanove za obrazovanje odraslih ključne u prilagodbi obrazovnih programa s potrebama tržišta rada te imaju ključnu ulogu u ostvarenju fleksibilnosti radne snage. Prema načelima HKO-a, programi obrazovanja odraslih moraju biti usklađeni s kompetencijama koje se traže na tržištu rada jer će na taj način poslodavci lakše prepoznati adekvatnu radnu snagu, posebno onu koja može udovoljiti nadolazećim potrebama za specifičnim znanjima i vještinama.

Osim navedenog, uspostavom HKO-a otvara se mogućnost za priznavanje neformalnog i informalnog učenja u skladu sa strateškim ciljevima Europske unije. S obzirom na činjenicu kako je radna snaga u RH jedna od najstarijih u Europi, otvara se prilika andragoškim učilištima da postanu regionalni predvodnici u ponudi svojih programa.

**Ustanove za obrazovanje
odraslih ključne su u
prilagodbi obrazovnih
programa s potrebama
tržišta rada.**

Pokrenut novi program EU - Erasmus+

U organizaciji Ministarstva znanosti, osobni razvoj te pridonijeti povećanju zapošljivosti obrazovanja i sporta, Ministarstva Dvije trećine sredstava u okviru programa Erasmus+ socijalne politike i mladih i Agencije izdvojiti će se za stipendije za studiranje, osposobljava za mobilnost i programe EU, 24. veljače 2014. godine u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici održana je Svečana konferencija u povodu početka novog programu EU za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport pod nazivom Erasmus+.

U uvodnom dijelu programa uzvanicima se obratio ministar znanosti, obrazovanja i sporta koji je istaknuo kako je Erasmus+ glavni finansijski instrument za provedbu obrazovne politike EU, a sudjelovanje u njemu je obveza koja proizlazi iz članstva u Europskoj uniji. U nastavku programa prisutnima su se obratili pomoćnica ministra prof. dr. sc. Ružica Beljo Lučić i gospodin Antonio Silva Mendes, direktor za obrazovanje i osposobljavanje, Opća uprava za obrazovanje i kulturu Europske komisije.

Program Erasmus+ zamjenjuje brojne postojeće programe EU iz područja obrazovanja - Program za cjeleživotno učenje, program Mladi na djelu i pet međunarodnih programa (Erasmus Mundus, Tempus, Alfa, Edulink te program suradnje s industrijaliziranim zemljama).

Proračun programa Erasmus+ znatno je veći od proračuna prethodnih programa koje obuhvaća (za čak 40 %) što svjedoči o prepoznavanju važnosti obrazovanja, osposobljavanja, područja mladih i sporta na razini EU i država članica. Cilj programa je potaknuti

Proračun Erasmus+ -a znatno je veći od proračuna prethodnih programa što svjedoči o prepoznavanju važnosti obrazovanja, osposobljavanja, područja mladih i sporta u EU.

Tko provodi Program?

Za provedbu programa Erasmus+ u Republici Hrvatskoj nadležna je Agencija za mobilnost i programe EU, dok je za provedbu centraliziranih aktivnosti novog programa nadležna Izvršna agencija za obrazovanje, audiovizualnu politiku i kulturu (EACEA) u Bruxellesu.

Više informacija o programu, natječajima te promotivnim aktivnostima Agencije mogu se pronaći na poveznici www.mobilnost.hr.

Istraživanje o priznavanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija

Provedeno je međunarodno istraživanje o akademskom priznavanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija *Bachelor is a Bachelor. Master is a Master.*

Visoka učilišta u Republici Hrvatskoj su zajedno s visokim učilištima iz još osam europskih zemalja, sudjelovala u međunarodnom istraživanju o akademskom priznavanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija (IOK). Istraživanje je provela radna skupina koja se, u okviru Bolonjskog procesa, bavi unapređenjem politike priznavanja IOK-a, Skupina za pronalaženje puta prema automatskom priznavanju (*Pathfinder group on automatic recognition*) u čijem radu sudjeluje i Hrvatska.

Cilj oko kojeg su se dogovorili ministri visokog obrazovanja na ministarskoj konferenciji održanoj u Bukureštu 2012. godine je pronaći put prema automatskom priznavanju međusobno usporedivih obrazovnih kvalifikacija sa svrhom nastavka obrazovanja. Kako bi se ostvario cilj unapređenja kompatibilnosti kvalifikacija sa svrhom nastavka obrazovanja, zemlje Bolonjskog pro-sustava, a pritom zadržale različitosti europskih sustava visokog obrazovanja, zemlje Bolonjskog procesa žele njegovati uzajamno uvažavanje i promovirati mobilnost u visokom obrazovanju. Načelo po kojem će postupati sadržano je u tvrdnji *Bachelor is a Bachelor. Master is a Master.* Daljnji rad na unapredenu politike priznavanja IOK-a povjerili su Skupini za pronalaženje puta prema automatskom priznavanju. Na temelju provedenog istraživanja ispitale su se i usporedno analizirale prakse i postupci akademskog pri-

nja (*Bachelor*) kod pristupa i upisa na drugu razinu (*Master*).

Među zanimljivim zaključcima relevantnima na europskoj razini je i zaključak kako se alati Bolonjskog procesa, poput nacionalnih kvalifikacijskih okvira ili dopunskih isprava o studiju, nedovoljno koriste te kako su još uvijek dominantni kvantitativni pokazatelji kao što su broj stečenih ECTS bodova ili trajanje studija.

Za unapređenje politike priznavanja IOK-a u Hrvatskoj je u većini zemalja postupak priznavanja IOK-a i upisni postupak koncipirani kao jedan cjelovit postupak. Pristupnik se javlja studentskoj službi na razini sveučilišta koja onda, koordinirano sa sastavnicama studijski program. Kako su na većini visokih učilišta provodi vrednovanje prethodne kvalifikacije i procjenu zadovoljavanja uvjeta za upis u određene cije i procjenu zadovoljavanja uvjeta za upis u određene studijske program. Kako su na većini visokih učilišta formalno pravna postupka, vizija novog zakona formalno pravna postupka, vizija novog zakona skog okvira koji je u pripremi predviđa uklanjanje administrativnih prepreka uz istovremeno kvalitativno unapređenje samog postupka.